

Datum van
inontvangstneming

:

28/05/2024

Zaak C-246/24**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

5 april 2024

Verwijzende rechter:

Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

2 april 2024

Strafzaak tegen:

ZZ

1 ORs 61/23

943 Cs 7140 Js 230982/22

AG Frankfurt am Main

OBERLANDESGERICHT FRANKFURT AM MAIN**BESCHIKKING**

In de strafzaak

t e g e n Z

w e g e n s poging tot illegale uitvoer van bankbiljetten

heeft de eerste Strafsenat (strafkamer) van het Oberlandesgericht Frankfurt am Main (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Hessen, Frankfurt am Main, Duitsland)

op 2 april 2024 b e s l o t e n:

- I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt krachtens artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag betreffende de uitlegging van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die

de situatie in Oekraïne destabiliseren [hierna: „verordening (EU) nr. 833/2014”] (PB 2014, L 229, blz. 1):

Is de uitvoer van in officiële valuta van een lidstaat luidende bankbiljetten in de zin van artikel 5 decies, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014 noodzakelijk voor persoonlijk gebruik door een natuurlijke persoon die naar Rusland reist, wanneer die bankbiljetten bestemd zijn voor medische behandelingen van die persoon (in casu een tandheelkundige behandeling, een hormoonbehandeling in een vruchtbaarheidskliniek en een vervolgbehandeling in verband met een borstoperatie in een kliniek voor plastische chirurgie) in Rusland?

- II. De behandeling van het beroep in Revision wordt in afwachting van de uitspraak van het Hof over de prejudiciële vraag geschorst.

Motivering:

- 1 De eerste Strafsenat van het Oberlandesgericht Frankfurt am Main moet uitspraak doen op het beroep in Revision dat verdachte heeft ingesteld tegen een vonnis van het Amtsgericht Frankfurt am Main (rechter in eerste aanleg Frankfurt am Main) waarbij zij is veroordeeld tot een geldboete volgens het dagtariefstelsel van 120 maal 150,00 EUR wegens poging tot illegale uitvoer van bankbiljetten.

I.

- 2 1. De aan de prejudiciële procedure ten grondslag liggende feiten, zoals vastgesteld door het Amtsgericht, zijn de volgende:

„Op 31 mei 2022 begaf verdachte zich naar de luchthaven van Frankfurt om met vlucht TK 1594 naar Istanbul te reizen. Van daar wilde zij rechtstreeks, dat wil zeggen zonder tussenstop, met vlucht TK0419 doorvliegen naar Moskou. Zij had in totaal 14 855 EUR en 99 150 roebel aan spaargeld bij zich. Ze wilde van 31 mei tot en met 21 juni 2022 vakantie houden in Rusland. Het geld diende enerzijds ter bekostiging van de reis, maar vooral ter bekostiging van een tandheelkundige behandeling (veneers/facings), een hormoonbehandeling in een vruchtbaarheidskliniek en een vervolgbehandeling in verband met een borstoperatie in een kliniek voor plastische chirurgie in Rusland. Deze behandelingen zouden haar bij een in Duitsland gevestigde arts een veelvoud hebben gekost. Bij security checkpoint B Oost, Hal B, Terminal 1, werden bij verdachte in het kader van een douanecontrole de genoemde liquide middelen aangetroffen. Verdachte had niet overeenkomstig de verordening betreffende de controle van liquide middelen vooraf douaneaangifte van de voorgenomen medeneming van het geld gedaan. De eurobankbiljetten werden tot een bedrag van 13 800 EUR in beslag genomen. De overige eurobankbiljetten ter waarde van 1 055 EUR

mocht verdachte houden voor persoonlijk gebruik ter bekostiging van haar reis. Verdachte is niet vertrokken.”

- 3 De aldus door het Amtsgericht vastgestelde feiten zijn bindend voor de Senat.
- 4 2. De volgende toepasselijke bepalingen zijn van belang.
- 5 a) Unierecht
- 6 Unierechtelijk is van belang artikel 5 decies, lid 1 en lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014 van de Raad van 31 juli 2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren.
- 7 Krachtens artikel 5 decies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014 is het verboden in officiële valuta van een lidstaat luidende bankbiljetten te verkopen, te leveren, over te dragen of uit te voeren naar Rusland of naar natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Rusland, met inbegrip van de regering en de centrale bank van Rusland, of voor gebruik in Rusland.
- 8 Artikel 5 decies, lid 2, van verordening (EU) nr. 833/2014 voorziet in uitzonderingen op dit verbod. Overeenkomstig artikel 5 decies, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014 is het in lid 1 bedoelde verbod niet van toepassing op de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van in officiële valuta van een lidstaat luidende bankbiljetten indien dergelijke verkoop, levering, overdracht of uitvoer noodzakelijk is voor persoonlijk gebruik door natuurlijke personen die naar Rusland reizen of hun naaste familieleden die samen met hen reizen.
- 9 b) Nationaal (Duits) recht
- 10 De relevante strafbepaling is § 18 van het Außenwirtschaftsgesetz (Duitse wet inzake buitenlandse handel; hierna: „AWG”). Krachtens § 18, lid 1, punt 1, onder a), AWG wordt eenieder die handelt in strijd met een verbod op uitvoer, invoer, doorvoer, overdracht, verkoop, aankoop, levering, terbeschikkingstelling, doorgifte of investering krachtens een rechtstreeks toepasselijke rechtshandeling van de Europese Gemeenschappen of van de Europese Unie die in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen of van de Europese Unie is bekendgemaakt en die bijdraagt tot de tenuitvoerlegging van een door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid vastgestelde economische sanctie, bestraft met een gevangenisstraf van drie maanden tot ten hoogste vijf jaar. De poging hiertoe is strafbaar krachtens § 18, lid 6, AWG.
- 11 3. Het Amtsgericht Frankfurt am Main heeft verdachte schuldig bevonden aan poging tot illegale uitvoer van bankbiljetten overeenkomstig § 18, lid 1, punt 1, onder a), en lid 6, AWG, junctis artikel 5 decies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014. In het kader van de juridische beoordeling heeft het Amtsgericht geoordeeld dat de eurobankbiljetten die verdachte bij vertrek voor een

voorgenomen medische behandeling in Rusland bij zich had, niet onder de uitzondering van artikel 5 decies, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014 vielen. Voor de uitlegging van het begrip „persoonlijk gebruik” in artikel 5 decies, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014 heeft het zich gebaseerd op de in punt 2 uiteengezette overwegingen van de verordening en op de „Frequently Asked Questions” betreffende „Banknotes (Article 5i)” (https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf), die beschikbaar zijn op de website van de Europese Commissie.

- 12 4. Met haar beroep in rechtstreekse Revision verzet verdachte zich tegen haar veroordeling en beroept zij zich op schending van het materiële recht.

II.

- 13 De verwijzende rechter verzoekt het Hof overeenkomstig artikel 267, derde alinea, VWEU om een prejudiciële beslissing op de gestelde vraag. Hij is van mening dat het antwoord op de prejudiciële vraag noodzakelijk is voor de beslissing op het beroep in Revision in de zin van artikel 267, tweede alinea, VWEU.
- 14 1. De beslissing op het door verdachte ingestelde beroep in Revision hangt af van het antwoord op de prejudiciële vraag. De vraag of verdachte zich op grond van § 18, lid 1, punt 1, onder a), en lid 6, AWG schuldig heeft gemaakt aan schending van een uitvoerverbod van een rechtstreeks toepasselijke handeling van de Europese Unie die is bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie en die dient ter uitvoering van een door de Raad van de Europese Unie op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid vastgestelde economische sanctiemaatregel, moet in casu worden beoordeeld in het licht van de uitlegging die moet worden gegeven aan het begrip „persoonlijk gebruik” in artikel 5 decies, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014.
- 15 a) Verordening (EU) nr. 833/2014 is een rechtstreeks toepasselijke rechtshandeling van de Europese Unie, bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie, die tot doel heeft een door de Raad van de Europese Unie ten aanzien van Rusland vastgestelde economische sanctiemaatregel ten uitvoer te leggen, zoals bedoeld in § 18, lid 1, punt 1, AWG. Verdachte heeft zich overeenkomstig § 18, lid 1, punt 1, onder a), en lid 6, AWG schuldig gemaakt aan een strafbaar feit, indien zij een in de verordening neergelegd verbod heeft overtreden. Overeenkomstig artikel 5 decies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014 is van een dergelijke inbreuk slechts sprake indien de door verdachte beoogde uitvoer van de in euro luidende bankbiljetten niet noodzakelijk was voor haar persoonlijk gebruik. In dit verband hangt de beslissing op het beroep in Revision van verdachte af van de vraag of een persoon die vanuit Duitsland naar Rusland reist, het verbod van artikel 5 decies, lid 1, van verordening (EU) nr. 833/2014 schendt wanneer deze in officiële valuta van een lidstaat luidende bankbiljetten uitvoert om deze te gebruiken voor een tandheelkundige behandeling, een hormoonbehandeling in een vruchtbaarheidskliniek en een

vervolgbehandeling na een borstoperatie in een kliniek voor plastische chirurgie in Rusland.

- 16 b) De uitlegging van artikel 5 decies, lid 2, onder a), van verordening (EU) nr. 833/2014 is uitsluitend een zaak van het Hof. Het Hof heeft zich tot dusver over deze vraag nog niet uitgesproken. Ook heeft het Hof zich niet bij wege van préjudiciële beslissing over een soortgelijke zaak („acte éclairé”) uitgesproken.
- 17 c) Evenmin is de uitlegging dermate duidelijk dat zij in de zin van een „acte clair” geen ruimte voor redelijke twijfel laat bestaan. Het begrip „persoonlijk gebruik” wordt in verordening (EU) nr. 833/2014 niet nader omschreven. In de desbetreffende „Frequently Asked Questions” (https://finance.ec.europa.eu/system/files/2022-08/faqs-sanctions-russia-euro-banknotes_en.pdf) op de website van de Europese Commissie wordt verklaard dat het persoonlijke gebruik wordt bepaald door het niet-commerciële karakter ervan. Het persoonlijke gebruik van de bankbiljetten wordt dus afgescheiden van het commerciële gebruik ervan. Voor welke doeleinden de uitgevoerde bankbiljetten onderweg naar en in Rusland mogen worden gebruikt, blijkt hieruit niet. Ook uit het gebruik van de term „noodzakelijk” kunnen geen conclusies worden getrokken over de door de uitzonderingsbepaling toegelaten bestemming van de meegenomen liquide middelen.

[omissis]